

Tarinoita kertoo:
Juhani Nurila
Kälviä

EEMELIN TARINOITA OSA 3

SOTAVANKEJA TÖISSÄ

Vankileiriltä oli meillekin haettu ryssä maataloustöihin. Vankeja annettiin taloihin määrääjoiksi, niitä vaihdettiin aina välillä, meilläkin oli muistaakseni kolme eri miestä kaikkenaan. Eemeli lähti sitten vanki mukanaan Laitasuolta, noin 7 kilometrin päästä, hakemaan polttopuukuormaa.

Kun he olivat noin kaukana kotoa, alkoi Eemelin mieleen tulla sellaisia kaameita ajatuksia, että "ryssä" hyökkää hänen päällensä ja tappaa hänet sinne kauas metsään ja lähtee itse karkuun. Niinpä Eemeli kertoi ottaneensa reestä kirveen käteensä ja kävelleensä koko kotimatkan hevosen perässä huonoa talvitietä. Vanki oli istunut kuorman päällä ja oli koittanut solokata Eemelille rauhoittavasti: "*Ei pelkä, ei pelkä!*, Mutta Eemeli ei ollut nousut reenkyytiin koko matkalla. Taisi siinä vankikin pelätä kirveellä aseistautunutta Eemeliä. (Eemeli kertoi puunhakureissusta itse jälkeenpäin.)

Meillä istui monesti monta vankia kylässä *meidän* vangin luona, vaikka se oli kielletty. Vangit eivät saaneet kokoontua turvallisuussyistä, olihan silloin sota-aika. Kerran vankien joukossa oli parturi, joka leikkasi toisten vankien hiuksia meidän pihalla. Silloin oli lämmin kesäilta. Ulos oli nostettu tuoli, jossa asiakkaat sitten istuivat, *hantuuki olokapäällä*.

Kun jokaisen ryssän tukka oli leikattu, osoitti parturi tuolia Eemelille, oli tullut Eemelin vuoro. Niinpä Eemeli istui pukille ja kaikki meni hyvin siihen asti, kun niskavilloja alettiin partaveitsellä rajaamaan!! Eemelin hartiat nousivat aina korkealle, kun tunsi terävän veitsen niskassaan. Vaikka parturi koitti Eemeliä huomauttaa siitä, ei se auttanut, kun Eemeliä pelotti. Vangeilla oli hauskaa, kun he sivusta seurasivat toimitusta. Eemelille oli tullut pahat ajatukset mieleen. Kertoi pelänneensä, että parturi pian vetäisee niskan poikki sillä pitkällä partaveitsellä.

Sodan muistomitaleita jaettiin myös kotirintamalla olleille henkilöille. Niinpä joku miehistä huomasi, että Eemeli tarvitsee ja ansaitsee mitalin siinä kuin muutkin. Olihan hän ollut suojeluskuntaherroilla monesti juoksupoikana ja muutenkin osallistunut erilaisiin töihin isänmaan hyväksi.

Mitali tuli sitten aikanaan, kun oli ensin jätetty siitä anomus, Eemeli oli tietysti mitalistaan hyvin ylpeä. Myöhemmin me pojat tuumattiin, että Eemeli tarvitsee toisenkin mitalin, koska naapurin miehillä oli niitä useampiakin.

Niinpä leikkasin viinapullon korkista "ristin" ja laitoin ristiin nauhan vanhasta henkselistä, koska siinä oli värilliset suorat raidat niin kuin mitaleissa tapaa olla.

Kun sitten mitallin luovutusaika tuli, ihmetteli Eemeli, että mitä tarkoittaa metallin keskellä oleva kirijotus: ALKO. Meni täydestä, kun selvitin, että se tarkoittaa ,että: *Sota-ALKO !!*

HENGELLINEN TOIMINTA

Prunni-Kalle piti aikoinaan seuroja mökissään Kirkkosaarella. Kalle tuli seurojen alettua peräkammarista ja kamarin ovi avattiin niin kuin sakastin ovikin avataan. Avauksen teki joku mukanaolijoista. (Kalle oli itse suunnitellut tällöisen seremonian seuroihinsa!)

Kerran Eemeli oli viemässä tinkimaitoa kirkonkylän leipomoon ja poikkesi samalla reissulla Kirkkosaareen Prunni-Kallen "seuroihin". Seurat olivat jo päässeet hyvään alkuun, kun Eemeli astui tyhjän pläkkiämpäriin kanssa tupaan, mutta kaatui korkeaan kynnykseen ämpäriin lentäessä kolisten lattialle.

Tämä oli seuraväelle sellainen tapaus, että he alkoivat nauraa. Tästäpä Prunni-Kalle suuttui kovin ja karjaisi kesken saarnaansa: **"Saatana, jos joku tohtii vielä nauraa, niin minä tapan sen"!!** (*Kovia sanoja hengenmieheltä!*)

Eemelin parhaita kavereita oli Nurilan ajokoira; Ajo. Se seurasi Eemeliä halulla kyläreissuilla, saihan koirakin aina makupaloja Eemeliltä, kun oltiin kyläpaikassa kahvipöydässä. Niitä herkkuja ei Eemeli voinut olla Ajolle antamatta. Sen tähden Ajo seurasi Eemeliä aina, kun vain huomasi Eemelin kylään lähtemisen. Silloinhan koirat saivat olla irrallaan pitempään vuodesta.

Eemeli tapasi käydä usein myös kirkossa, johon Ajokin lähti Eemelin jälkiä pitkin perässä tulemaan. Kirkon ovelta Eemeli palautti koiran takaisin ulos, mutta eihän se kauan siellä pysynyt, vaan seuraavan tulijan ovenavauksessa vain sisälle, koska Emmekin oli siellä.

Siinä sitten Ajo haeskeli Eemeliä kirkkosalissa, jossa Kaukovaara jo oli aloittanut saarnan saarnastuolista. Kaukovaara keskeytti saarnansa ja sanoi saarnastuolista: "Eemil, vie Ajo ulos kirkosta!" - ja saarna jatkui eteenpäin.

Eemelistä otti valokuvan Sillanpään Kauko, oikein lähikuvan, jossa naaman rypyt näkyi hyvin auringon paistaessa suoraan naamalle. Pikkutakin rinnuksissa näkyi plänttejä edellisistä juhlista, kun tahtoi ruokaa tippua sivu suun. (Oli vähän sellainen klottumaakari.) Suoraan sanoen, kuva ei ollut *mikään silmiähivelevä!*

Sitä kuvaa näytettiin sitte jälestäpäin Hietavuoren Toivolle. (Toivolla oli puheääni sellainen korkeansorttinen, ja hän puheli harvaksen). Toivo katsoi sitten kuvaa vieden kuvaa kädellään kauemmaksi ja sanoi arvostelunsa julki: *"Jos vain olis pranstakka käjesä, niin olis justhiin niinkö sielun vihollinen..."*

Eemeli laittoi sontaladon oveja takaisin saranoille sonnanajon loputtua. Ne ovet oli irroitettu ajon ajaksi, että pääsi ajamaan sontaladon läpi hevosella. Toisen ovista hän oli jo nostanut saranoille, kun se jostain syystä irtosi ja kaatui siihen Eemelin viereen maahan. Sitä Eemeli säikähti ja huudahti: *Oi!!* -(ja jatkoi laulamalla tutulla laululla) - *sä laps´....*

Eemeli lähti Kykyrille Hietaharjun taloon seuroihin, johon Ajo tapansa mukaan Eemeliä seurasi. Sisälle tupaan ei koiraa päästetty, vaan Ajo jäi ulkopuolelle odottamaan.

Kesken puhetta sitten rysähti ikkunan takana. Seuraväki tätä kovasti säikähti, kun ei kukaan tiennyt, mikä sen aiheutti. Niinpä mentiin ulkopuolelle katsomaan, mitä siellä tapahtui. Ajo söi siellä tyytyväisenä talinpalaa, vieressään rikkinäinen lintulauta. Seurat jatkuivat.